

سازمان دارالقرآن الکریم

دستور العمل

نحوه تأسیس، فعالیت و نظارت بر

پایگاه های قرآنی مساجد

سازمان دارالقرآن الکریم

معاونت ارتباطات و توسعه مشارکت های مردمی

فروردین ۱۴۰۱

فہرست مطالب

★ مقدمہ

★ فصل اول - کلیات : تعاریف - اہداف - ساختار و تشکیلات

★ فصل دوم - الزامات و فرآیند تاسیس: "شرایط و مدارک" و "فرآیند" صدور مجوز فعالیت

★ فصل سوم - حوزہ و نوع فعالیت

★ فصل چہارم - مقررات و ضوابط اجرایی

★ فصل پنجم - اختیارات و شرح وظایف مراجع و دست اندرکاران مرتبط با تاسیس و فعالیت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه :

پژوهش های تاریخی نشان می دهد که مسجد نخستین مرکز آموزشی مسلمانان بوده است، در صدر اسلام، پیامبر صلی الله علیه و آله در یارانش در مسجدالحرام گرد هم می آمدند و از احکام الهی سخن می گفتند و مسجد؛ محور امور و دارای کارکردهای گوناگون عبادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، تربیتی، ادبی، تبلیغی، درمانی، اقتصادی و قضائی بود.

آنگونه که از احادیث بر می آید مساجد در عصر ظهور نیز دارای چنین کارکردهایی خواهند بود. آموزش علوم اسلامی و قرآن در آن جریان خواهد داشت و برای قرآن آموزی، خیمه گاه مسلمانان اعم از عرب و عجم خواهد بود و عبارتی بهتر مساجد، دانشگاه علوم قرآنی در عصر ظهور خواهند بود.

واژه «مسجد» و «مساجد» ۲۸ بار در قرآن کریم تکرار شده است. نوع عبارات و تأکید خداوند بر جایگاه الهی - معنوی مسجد و نفی شرک و نفاق (توبه/۱۰۷ و ۱۷) و هرگونه آلودگی ظاهری و باطنی از مسجد (اعراف/ ۲۹-۳۱)، اهمیت مساجد را بیان می دارد. بدین دلیل خداوند در قرآن کریم مالکیت مساجد را به خود نسبت داده (جن/۱۸) و آن ها را از آن خویش دانسته و نخستین خانه واقعی بشر را مسجد (کعبه) بیان نموده است: « إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ » (آل عمران/۹۶).

همچنین روایات فراوان رسیده از منابع خاصه و عامه حاکی از اهمیت والا و قداست جایگاه مسجد است. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله در می فرمایند: هر کس که اهل بیتم را دوست داشته باشد باید قرآن را نیز دوست بدارد و دوست دار قرآن باید دوست دار و محب مساجد هم باشد. زیرا مساجد محضر و خانه های خداوند است که خودش فرمان برپایی و احترام آن ها را داده و آن را مبارک گردانیده است. مستدرک الوسائل ج ۳ ص ۳۵۵ ح ۳۷۶۶ با هجرت پیامبر به مدینه و تأسیس مسجد النبی، نه فقط مکانی برای عبادت، بلکه دانشگاهی سراسر شور و نشاط در جهان اسلام تأسیس گردید.

حضرت در این مسجد و دیگر مساجد به تعلیم و آموزش قرآن و گفت و گوها و مناظرات علمی می پرداختند و در پرتو این گفت و گوها، حقایق وحی و آیات الهی روشن می گردیدند و به شبهات پاسخ داده می شدند و پرده های جهل و تردید فرو می ریختند.

سخنان پیامبر و اهل بیت صلی الله علیه و آله نشان دهنده خشنودی خداوند متعال از فراگیرندگان و آموزش دهندگان قرآن کریم در مساجد است، تا آنجا که گاه وظیفه اعضای مسجد، قرآن و تعلیم آن شده است.

رسول خدا صلی الله علیه و آله در می فرمایند: «أَمَّا نُصِبَتِ الْمَسَاجِدُ لِلْقُرْآنِ» همانا مساجد را برای (خواندن، آموختن

و ترویج) قرآن برپا شده اند. بحارالانوار ج ۸۳ ص ۳۶۳

از اصحاب رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که: در مسجد، حلقه وار در چند گروه نشستند و گفت و گو می کردیم. پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم از خانه به مسجد تشریف آوردند و به جمع ما نگریستند و آنگاه نزد اصحاب قرآن نشستند و فرمودند: من به سوی این انجمن مأمور شده ام. حیاة الصحاب ج ۳ ص ۱۰۶

همچنین پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم می فرمودند: هیچ گروهی در مسجدی از مسجدهای خداوند گرد نیابند که به تلاوت کتاب خدا پردازند و آن را به درس و بحث فراگیرند، مگر آنکه آرامش الهی بر ایشان فرود آید و رحمت او آنان را در برگیرد و خداوند ایشان را در شمار کسانی که نزد اویند یاد کند. مستدرک الوسائل ج ۳ ص ۳۶۲

قابل توجه اینکه؛ آموزش و یادگیری قرآن و معارف اسلامی در صدر اسلام امری همگانی بود و به گروه یا قوم خاصی اختصاص نداشت. به همین دلیل، زنان نیز در مساجد حضور می یافتند و سؤال هایشان را مطرح و پاسخ دریافت می کردند. در تاریخ، از مکان های دیگری همچون «دار القراء» نیز سخن به میان آمده است. ولی بی تردید حجم کارهای آموزشی و فرهنگی که در این مکان ها انجام می شد با آنچه در مساجد جامع صورت می گرفت قابل مقایسه نیست.

جلسات آموزشی دروس قرآن و معارف اسلامی در مسجد از صدر اسلام تا امروز، شاگردان بسیاری را تربیت و به جامعه اسلامی معرفی نموده است، شاگردانی که بار عظیم فکری و فرهنگی و دینی جامعه اسلامی را در طول قرون گذشته بر عهده داشته و هم اینک نیز بر دوش دارند.

از این روست که بزرگ پرچمدار احیای معارف قرآنی در عصر حاضر، مقام معظم رهبری مفتی الله که خود متربی کمال یافته مکتب قرآن کریم و شاهد ثمرات فاخر آموزش های قرآنی مساجد هستند نسبت به ضرورت ایجاد پایگاه های قرآنی در مساجد تأکید داشته و می فرمایند: «**مساجد یک محل، هر کدام یک پایگاه قرآنی باشند و با هم ارتباط داشته باشند. با هم مسابقه بدهند. این بهترین مشوق است برای اینکه جوانان و نوجوانان وارد وادی قرآن خوانی بشوند. ما به این احتیاج داریم. ما باید جوانانمان وارد عرصه قرآن خوانی بشوند و به خصوص حفظ قرآن که ما حافظ، زیاد لازم داریم.**»

سازمان دارالقرآن الکریم (مسئول راهبری مأموریت های قرآنی سازمان تبلیغات اسلامی) بعنوان مرکز فرهنگی تحت نظارت مقام معظم رهبری مرکز العالی و مستند به بند ۱۶ و ۱۷ از ماده ۶ اساسنامه سازمان تبلیغات اسلامی و نیز بند ۶، ۹ و ۱۲ از ماده ۵ و بند ۱۲ از ماده ۶ و بند ۳ از ماده ۱۱ اساسنامه سازمان دارالقرآن الکریم، به موازات ساماندهی مشارکت های مردمی در عرصه صدور مجوز برای تشکل های قرآنی، در لیبیک به منویات معظم له، با همکاری برخی دستگاه های قرآنی، طرح ایجاد و حمایت از پایگاه های قرآنی مساجد را تدوین و اجرا می نماید. اجرای این طرح می تواند موجبات جذب نوجوانان و جوانان به مساجد و انس آنان با کلام وحی شده و به عنوان یک گام مؤثر در رسیدن اصحاب مسجد به مسجد طراز اسلامی در حوزه علوم قرآن و معارف اسلامی نقش بسزایی داشته باشد. به امید اینکه مساجد ما در عصر ظهور غیبت، مقدمه مسجد طراز اسلامی را در عصر ظهور بپیماید. ان شاء الله.

سازمان دارالقرآن الکریم
معاونت ارتباطات و توسعه مشارکت های مردمی

فصل اول - کلیات

تعاریف

ماده ۱- مراجع دست اندرکار ساماندهی پایگاه های قرآنی :

۱- ۱- سازمان دارالقرآن الکریم : این سازمان، حوزه تخصصی کارشناسی، برنامه ریزی و مدیریت فعالیت های قرآنی سازمان تبلیغات اسلامی است و بر این اساس سیاست گذاری، مدیریت، برنامه ریزی و نظارت کلان در خصوص ساماندهی پایگاه های قرآنی در کشور را بر عهده دارد که در این دستورالعمل "سازمان" نامیده می شود.

۲- ۱- اداره کل تبلیغات اسلامی استان : واحد استانی سازمان تبلیغات اسلامی است که اجرای سیاست ها و برنامه های قرآنی مصوب سازمان دارالقرآن الکریم از جمله موضوع این دستورالعمل را از طریق "اداره امور قرآنی اداره کل" در سطح استان مدیریت می نماید که در این دستورالعمل "اداره کل" نامیده می شود.

تبصره ۱- شرح وظایف ادارات کل تبلیغات اسلامی در ساماندهی و صدور مجوز فعالیت پایگاه های قرآنی در این دستورالعمل درج گردیده است.

۳- ۱- ادارات تبلیغات اسلامی شهرستان ها :

ادارات و نمایندگی های سازمان تبلیغات اسلامی، زیر مجموعه ادارات کل تبلیغات اسلامی در شهرستان های استان مربوطه هستند که در این دستورالعمل "اداره" نامیده می شوند.

تبصره ۲- شرح وظایف ادارات تبلیغات اسلامی در ساماندهی و صدور مجوز فعالیت پایگاه های قرآنی در این دستورالعمل درج گردیده است.

ماده ۲- مراجع و نهادهای معین

۲- ۱- مرکز رسیدگی به امور مساجد: مرکز راهبری و هماهنگ کننده مساجد در استان تهران.

۲- ۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی: این وزارت نسبت به بیمه معلمان و مدرسان پایگاه های قرآنی، اقدام خواهد نمود.

۲- ۳- دارالقرآن سازمان بسیج: این مرکز نسبت به توجیه و بکارگیری اعضاء فعال پایگاه های بسیج، نسبت به استقرار پایگاه های قرآنی در مساجد مساعدت خواهد نمود.

۲- ۴- مرکز قرآنی سازمان اوقاف: این مرکز پشتیبانی و هم افزائی لازم در خصوص برگزاری مسابقات داخلی و بین مساجد را خواهد نمود.

ماده ۳- پایگاه قرآنی

تشکلی مردمی است که به منظور توسعه و ترویج فرهنگ و آموزه‌های قرآنی توسط امام جماعت مسجد مطابق با مفاد این دستورالعمل در مساجد اقصی نقاط کشور تأسیس شده و با نظارت سازمان تبلیغات اسلامی به صورت مستقل، غیر سیاسی و غیر تجاری اداره می‌شود.

ماده ۴- مؤسس

مؤسس پایگاه قرآنی به امام جماعت تأیید شده مسجد اطلاق می‌گردد که نسبت به تأسیس پایگاه قرآنی اقدام نموده و پس از ثبت درخواست خود و اطلاعات لازم، موفق به اخذ مجوز فعالیت می‌شود. مؤسس عهده‌دار مسئولیت تمامی امور و فعالیت پایگاه قرآنی بوده و مجوز به نام او صادر می‌گردد.

تبصره - مدیریت کلان پایگاه قرآنی به ویژه امور زیر بر عهده مؤسس می‌باشد:

(الف) زمینه‌سازی و پشتیبانی جهت فعالیت بهینه پایگاه قرآنی

(ب) تعیین سیاست‌ها و خط‌مشی‌های کلان

(ج) انتخاب معلم یا مدرس و نظارت بر عملکرد وی

(د) رعایت و زمینه‌سازی برای اجرای قوانین، مقررات و دستورالعمل‌های مراجع مسئول در پایگاه قرآنی

(ه) پاسخگویی به مراجع قانونی و مسئول در خصوص فعالیت و عملکرد پایگاه قرآنی

ماده ۵- معلم (مدرس)

به شخص حقیقی واجد شرایط مندرج در این دستورالعمل اطلاق می‌گردد که از سوی مؤسس به عنوان معلم (یا مدرس) پایگاه قرآنی معرفی می‌گردد.

تبصره ۱- مسئولیت آموزشی پایگاه قرآنی از وظایف معلم (یا مدرس) می‌باشد.

تبصره ۲- در صورت وجود ظرفیت مسجد، مؤسس می‌تواند دو یا چند معلم (یا مدرس) برای پایگاه قرآنی معرفی نماید. برای بانوان قرآن آموز، معرفی معلم (یا مدرس) خانم الزامی است.

تبصره ۳- مؤسس در صورت داشتن شرایط پیش بینی شده در این دستورالعمل می‌تواند همزمان به عنوان معلم (یا مدرس) پایگاه قرآنی فعالیت نماید.

ماده ۶- نام پایگاه قرآنی: نام پایگاه قرآنی به نام مسجد محل استقرار پایگاه خواهد بود.

ماده ۷- مجوز فعالیت پایگاه قرآنی: به سندی اطلاق می‌شود که به منظور فعالیت پایگاه قرآنی، پس

از ثبت اطلاعات از سوی مؤسس و احراز شرایط، ممه‌ور به مهر سازمان تبلیغات اسلامی و با امضاء رئیس

اداره تبلیغات اسلامی شهرستان مربوطه با درج نام مؤسس و معلم (یا مدرس)، صادر شده و قابل واگذاری به غیر نمی‌باشد. پایگاه‌های قرآنی پس از اخذ مجوز فعالیت می‌توانند فعالیت خود را آغاز نمایند.

ماده ۸- توقف فعالیت

۸-۱- تعلیق فعالیت : وضعیتی است که فعالیت پایگاه قرآنی بنا به دلایلی تا مدت معین متوقف می‌شود. در زمان تعلیق تمامی مسئولیت‌های پایگاه قرآنی بر عهده مؤسس می‌باشد.

۸-۲- لغو مجوز فعالیت : وضعیتی است که بر اساس مستندات تأیید شده، فعالیت پایگاه قرآنی به طور کامل متوقف و مجوز فعالیت آن از سوی اداره تبلیغات اسلامی شهرستان ابطال می‌شود.

اهداف

ماده ۹- اهداف تشکیل پایگاه قرآنی:

- ۹-۱- جذب جوانان و نوجوانان به مسجد و انس با قرآن
- ۹-۲- زمینه‌سازی جهت تربیت ۱۰ میلیون حافظ قرآن کریم و تحقق منویات ولی امر مسلمین
- ۹-۳- ارتقاء سطح معلومات و مهارت‌های قرآنی آحاد مردم به منظور کاهش بی‌سوادی قرآنی
- ۹-۴- ارتقاء شاخص‌های فرهنگ دینی و کاهش آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی با بهره‌گیری از آموزه‌های کلام وحی و توسعه فعالیت‌های قرآنی

ساختار و تشکیلات پایگاه‌های قرآنی

ماده ۱۰- موضوع فعالیت : انجام فعالیت‌های قرآنی در زمینه آموزش‌های عمومی و تخصصی و فعالیت‌های تبلیغی و ترویجی به شرح مندرج در دستورالعمل حاضر.

فصل دوم - اقدامات و فرآیند تأسیس

بخش اول - شرایط و مدارک:

ماده ۱۱ - شرایط عمومی معلم (یا مدرس) پایگاه قرآنی:

ردیف	عناوین شرایط	نحوه احراز	ملاحظات
شرایط عمومی	۱	داشتن تابعیت جمهوری اسلامی ایران	با ارائه کارت ملی جمهوری اسلامی ایران صدور مجوز فعالیت برای اتباع کشورهای خارجی و مهاجرین مقیم ایران مشروط به دارا بودن شرایط این دستورالعمل، با اخذ موافقت اداره کل حراست سازمان تبلیغات اسلامی مجاز می‌باشد.
	۲	اعتقاد و التزام عملی به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و ولایت فقیه	اصل بر التزام است مگر آن که خلاف آن مستنداً ثابت شود.
	۳	دارا بودن حسن شهرت و صلاحیت اخلاقی	معرفی امام جماعت مسجد

تبصره - اتباع سایر کشورها از ارائه گواهی عدم سوء پیشینه معاف بوده و استعلام حراستی اعم از آن خواهد بود.

ماده ۱۲ - شرایط اختصاصی معلم (یا مدرس) پایگاه قرآنی:

ردیف	عناوین شرایط	نحوه احراز	ملاحظات
۱	توانمندی تدریس قرآن کریم در سطح عمومی (ویژه معلمان)	با ارائه گواهی معتبر حداقل آموزشیار روخوانی و روانخوانی	در صورت فقدان گواهی معتبر، داشتن حداقل ۲ سال سابقه تدریس قرآن به تأیید اداره تبلیغات اسلامی شهرستان مشروط به داشتن گواهینامه سطح ۳ قرائت (فصیح خوانی) و یا قبولی در آزمون مربوطه - که با مراجعه به اداره مذکور صورت خواهد پذیرفت - کافی خواهد بود. * مرجع تأیید مدارک ارائه شده و صدور گواهی تأییدیه، اداره تبلیغات اسلامی شهرستان می‌باشد.
۲	توانمندی تدریس قرآن کریم در سطح تخصصی (ویژه مدرسین)	با ارائه گواهی معتبر حداقل گواهینامه تربیت مدرس	در صورت فقدان گواهی معتبر، داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه تدریس قرآن به تأیید اداره تبلیغات اسلامی شهرستان مشروط به داشتن گواهینامه تربیت معلم روخوانی و روانخوانی و یا قبولی در آزمون مربوطه - که با مراجعه به اداره مذکور پیگیری خواهد شد - کافی خواهد بود. * مرجع تأیید مدارک ارائه شده و صدور گواهی تأییدیه، اداره تبلیغات اسلامی شهرستان می‌باشد.

بخش دوم - فرآیند صدور مجوز فعالیت:

ماده ۱۳- جهت صدور مجوز و آغاز فعالیت مراحل زیر باید انجام پذیرد:

ردیف	شرح مراحل
۱	ورود متقاضی به درگاه ملی مجوزهای کشور (و یا لینک تعریف شده در وبگاه www.telavat.ir) و تکمیل اطلاعات و بارگذاری مدارک لازم پس از مطالعه و آگاهی از ضوابط (دستورالعمل حاضر)
۲	بررسی اطلاعات و مدارک توسط اداره تبلیغات اسلامی شهرستان
۳	صدور مجوز پایگاه قرآنی از سوی اداره تبلیغات اسلامی شهرستان و تحویل به مؤسس
۴	آغاز به کار پایگاه قرآنی
۵	نظارت مستمر بر عملکرد پایگاه قرآنی

ماده ۱۴- مدارک لازم برای متقاضی تاسیس (مؤسس) و معلم (یا مدرس) پایگاه قرآنی که باید در سامانه بارگذاری گردد:

ردیف	عنوان مدارک مؤسس و معلم (یا مدرس)	ملاحظات
۱	تصویر کارت ملی	تصویر روی کارت ملی * اتباع سایر کشورها باید تصویر صفحات اول و دوم گذرنامه و نیز صفحه مهمور به مهر ورود به ایران را بارگذاری نمایند و در صورت فقدان گذرنامه، تصویر کارت آمایش خود را بارگذاری نمایند.
۲	فایل الکترونیکی عکس	یک قطعه عکس جدید و باکیفیت متقاضی در اندازه ۳×۴
۳	گواهی امام جماعت	صادره از سازمان تبلیغات اسلامی و یا مرکز رسیدگی به امور مساجد (ویژه مؤسس)
۴	تصویر مدرک یا گواهی قرآنی	مدارک و مستندات قرآنی موضوع ماده ۱۲ این دستورالعمل

تبصره ۱- تمامی مدارک باید اسکن و در محل تعیین شده در سامانه بارگذاری شوند.

تبصره ۲- تمامی اطلاعات و مدارک متقاضیان تاسیس و مدیریت پایگاه قرآنی محرمانه تلقی شده و در سامانه نگهداری خواهند شد.

فصل سوم - حوزه و نوع فعالیت پایگاه‌های قرآنی

ماده ۱۵ - حوزه و نوع فعالیت پایگاه‌های قرآنی

عنوان فعالیت	نوع فعالیت	حوزه فعالیت
<p>قرائت قرآن کریم (روخوانی - روانخوانی - فصیح‌خوانی - جزء خوانی - تجوید نماز)</p> <p>ترجمه و مفاهیم عمومی قرآن (سطوح ۱ و ۲ و ۳)</p> <p>حفظ قرآن کریم (موضوعی - ترتیبی - سوره خاص و ...)</p> <p>تجوید و صوت و لحن عمومی</p> <p>ترتیل</p> <p>ابتهال، جمع خوانی، توشیح، مدیحه سرائی، اذان، مناجات، وعظ، خطابه، احکام شرعی</p> <p>برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه مدت دینی و قرآنی (نهج‌البلاغه، صحیفه سجادیه، حدیث، سیره معصومین و ...)</p>	<p>آموزش عمومی</p>	فعالیت‌های آموزشی
<p>آموزش تخصصی حفظ، قرائت، ترجمه، تدبر، تفسیر</p> <p>برگزاری دوره‌های آموزش زبان و ادبیات عرب، علوم قرآن و حدیث و هنرهای قرآن</p>	<p>آموزش تخصصی</p>	
<p>حفظ، قرائت، مفاهیم، احکام و معارف قرآنی در بین مخاطبان خود و یا سایر پایگاه‌ها</p> <p>رشته‌های هنری، ادبی، تذهیب و خوشنویسی در حوزه قرآن کریم</p>	<p>برگزاری آزمون و مسابقات</p>	فعالیت‌های تبلیغی ترویجی
<p>برگزاری جلسات دائمی قرآن، محافل انس با قرآن، کرسی‌های تلاوت</p> <p>جلسات سخنرانی دینی و تربیتی</p> <p>جشن‌ها، مولودی‌ها و سوگواری‌ها در مناسبت‌های مذهبی</p>	<p>برگزاری جلسات و محافل</p>	
<p>عرضه محصولات فرهنگی - قرآنی</p>	<p>عرضه محصولات فرهنگی - قرآنی</p>	
<p>تأسیس پایگاه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی قرآن و عترت به منظور ترویج معارف قرآن و عترت و پاسخگویی به شبهات مربوطه</p>	<p>اطلاع‌رسانی و ارتباطات</p>	
<p>ترویج معارف قرآنی در زمینه انفاق، احسان، هم‌بستگی اجتماعی، موااسات و ...</p> <p>اجرای طرح‌ها و برگزاری مراسم و جشن‌های نیکوکاری و گل‌ریزان با هدف حمایت از محرومان و آسیب دیدگان اجتماعی</p>	<p>جلب مشارکت‌های مردمی و ارائه خدمات اجتماعی</p>	
<p>مشارکت در اجرای طرح‌های اجتماعی مانند محرومیت زدایی و جمع‌آوری و توزیع کمک‌ها و حمایت‌ها</p>	<p>اجتماعی</p>	

تبصره ۱- طرح‌های تفصیلی آموزش‌های عمومی و تخصصی مبتنی بر ۴ دهه تجربه، از سوی سازمان دارالقرآن الکریم آماده شده است که معلمان و مدرسان می‌توانند با مراجعه به وب‌گاه این سازمان آن‌ها را ملاحظه و بهره‌برداری نمایند.

تبصره ۲- پایگاه قرآنی مجوزی برای انعقاد قراردادهای پیمانکاری و نمایندگی اشخاص حقیقی و حقوقی برای انجام فعالیت‌های قرآنی را ندارد. در صورت وجود ضرورت خاص، موضوع با موافقت رئیس اداره تبلیغات اسلامی شهرستان ذیربط ممکن خواهد بود.

تبصره ۳- در صورت پیش‌بینی اردوی آموزشی، زیارتی یا سیاحتی از سوی پایگاه قرآنی برای قرآن آموزان خود در حوزه فعالیت مربوطه، تمام مسئولیت این امر بعهده مؤسس بوده و وی ملزم به اتخاذ تمهیدات ضروری امنیتی و اخلاقی از جمله بیمه قرآن آموزان، رضایت‌نامه والدین برای شرکت کنندگان زیر ۱۸ سال و سایر تکالیف قانونی می‌باشد.

تبصره ۴- پایگاه‌ها مجازند خدمات خود را در فضای حقیقی و مجازی ارائه کنند.

تبصره ۵- پایگاه‌ها مجازند با التزام به رعایت مقررات موضوعه کشوری و مقررات سازمان، در رفع معضلات اجتماعی و شرایط اضطراری فعالیت‌های جهادی نمایند.

فصل چهارم - مقررات و ضوابط اجرایی

ماده ۱۶- مدت اعتبار مجوز فعالیت

مدت اعتبار مجوز فعالیت پایگاه‌های قرآنی جدید به صورت موقت و یک-ساله بوده و در صورت تأیید عملکرد، مجوز فعالیت سه ساله صادر می‌شود. همچنین مجوز فعالیت پایگاه‌های قرآنی قبلی که در حال فعالیت می‌باشند در صورت تأیید عملکرد و تطبیق با این دستورالعمل، سه ساله صادر می‌شود.

ماده ۱۷- مرجع نظارت بر عملکرد پایگاه‌های قرآنی، سازمان تبلیغات اسلامی است.

تبصره - این نظارت از سوی اداره تبلیغات اسلامی شهرستان، اداره کل تبلیغات اسلامی استان و سازمان دارالقرآن الکریم و منطبق بر شیوه‌نامه نظارت و ارزیابی اعمال خواهد شد.

ماده ۱۸- یک فرد می‌تواند با رعایت مفاد این دستورالعمل همزمان به عنوان مؤسس ۲ پایگاه قرآنی باشد لکن این محدودیت در خصوص معلم (یا مدرس) وجهی ندارد.

ماده ۱۹- مکاتبات پایگاه قرآنی با امضاء مؤسس صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۲۰- پایگاه‌های قرآنی موظف هستند تابلو و سربرگ‌های خود را مطابق با بندهای زیر تهیه و مورد استفاده قرار دهند:

۱- در صورت استفاده از سربرگ اختصاصی برای پایگاه، لازم است اطلاعات پایگاه قرآنی مشتمل بر: نشان (لوگوی) پایگاه قرآنی، شماره تلفن و نشانی کامل در سربرگ پایگاه قرآنی درج شود.

۲- نصب تابلو مناسب و خوانا بطور پیوسته و دائمی در سر درب پایگاه قرآنی الزامی بوده و ضروری است در تابلو پایگاه قرآنی، نام کامل پایگاه قرآنی، سال تأسیس و عبارت "تحت نظارت سازمان تبلیغات اسلامی" درج شود.

ماده ۲۱- تمامی پایگاه‌های قرآنی دارای مجوز فعالیت، موظف‌اند سالی یک‌بار نسبت به ارائه گزارش عملکرد خود طبق فرمت مندرج در سامانه به اداره تبلیغات اسلامی و از طریق سامانه اقدام نمایند. بدیهی است تمدید مجوز فعالیت و ارائه هرگونه خدمات به پایگاه قرآنی منوط به کامل بودن پرونده و ارائه منظم گزارش‌های مذکور می‌باشد.

ماده ۲۲- در صورت تغییر اطلاعات ذیل، مؤسس پایگاه قرآنی موظف است حداکثر ظرف مدت ۵ روز کاری، گزارش تغییرات را به اداره تبلیغات اسلامی شهرستان جهت درج در بانک اطلاعاتی مربوط اعلام نماید:

الف) توقف یا تعطیلی موقت و یا دائم فعالیت پایگاه قرآنی
ب) تغییر معلم (یا مدرس) پایگاه قرآنی

ماده ۲۳- قرآن آموزان پایگاه قرآنی می‌بایست همجنس معلم (یا مدرس) پایگاه قرآنی باشند. تبصره - ورود آقایان به پایگاه قرآنی در هنگام برگزاری کلاس‌های بانوان ممنوع است. در صورت فقدان مدرسان آقا، آموزش‌های تخصصی به بانوان توسط اساتید این حوزه با هماهنگی مؤسس بلامانع خواهد بود. بدیهی است ورود آقایان مسئول جهت نظارت بر عملکرد پایگاه قرآنی نیز با هماهنگی مؤسس بلامانع خواهد بود.

ماده ۲۴- تعلیق فعالیت:

چنانچه پایگاه قرآنی در چارچوب مقررات جاری و ضوابط و مقررات سازمان تبلیغات اسلامی عمل ننماید و به تذکرات این سازمان ترتیب اثر ندهد و در نتیجه آن و یا هر تخلف دیگر، فعالیت پایگاه قرآنی مذکور مستند به تصمیم اداره تبلیغات اسلامی شهرستان و یا دستور مراجع قضایی به حالت تعلیق درآید، در مدت تعلیق، پایگاه قرآنی یاد شده حق هیچگونه فعالیتی را نخواهد داشت. چنانچه پایگاه قرآنی طی

مدت تعلیق نسبت به اصلاح وضع موجود خود و تبعیت از قوانین و مقررات اقدام نماید با تأیید مرجع ناظر، تعلیق فعالیت پایگاه قرآنی کآن لم یکن گردیده و پایگاه قرآنی به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

ماده ۲۵- لغو مجوز فعالیت : لغو مجوز فعالیت پایگاه‌های قرآنی در صورت بروز یکی از موارد زیر امکان پذیر خواهد بود:

۱-۲۵- بررسی و تصمیم اداره تبلیغات اسلامی شهرستان مبنی بر لزوم لغو مجوز پایگاه قرآنی (با احصاء و ارائه دلایل متقن و مبتنی بر شیوه نامه نظارت و ارزیابی).

۲-۲۵- درخواست مراجع ذیصلاح و موافقت اداره تبلیغات اسلامی شهرستان (با ارائه دلایل قانونی از سوی مرجع مربوطه).

۳-۲۵- انصراف مؤسس پایگاه قرآنی و اعلام کتبی مبنی بر توقف دائم فعالیت به اداره تبلیغات اسلامی شهرستان. تبصره ۱- در خصوص بند آخر، مؤسس پایگاه قرآنی با ارسال درخواست رسمی، مراتب را جهت اقدام لازم به اداره تبلیغات اسلامی شهرستان اعلام و پس از بررسی موضوع توسط این اداره، مجوز فعالیت پایگاه قرآنی با رعایت مفاد این دستورالعمل لغو خواهد شد.

تبصره ۲- با تغییر امام جماعت مسجد، پایگاه قرآنی تعطیل نخواهد شد و امام جماعت بعدی، با ارائه درخواست پایگاه قرآنی، جایگزین مؤسس قبلی خواهد شد.

ماده ۲۶- هرگاه معلم (یا مدرس) پایگاه قرآنی شرایط مندرج در این دستورالعمل را از دست بدهد، انصراف دهد و یا فوت شود، مؤسس پایگاه می‌بایست حداکثر ظرف مدت دو ماه، معلم (یا مدرس) واجد شرایط را به اداره تبلیغات اسلامی شهرستان معرفی نماید. در صورت عدم معرفی معلم (یا مدرس) جدید در مدت تعیین شده، اداره تبلیغات اسلامی تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۲۷- در صورت نیاز به تمدید مجوز فعالیت و یا هرگونه تغییری که مستلزم تعویض مجوز فعالیت است مؤسس علاوه بر بارگذاری درخواست تغییر و مدارک احتمالی مرتبط، تصویر مجوز فعالیت موجود خود را نیز باید در سامانه بارگذاری نماید. در زمان تحویل مجوز جدید، مجوز فعالیت قبل از مؤسس دریافت خواهد شد.

ماده ۲۸- مؤسس پایگاه قرآنی موظف است ضمن مراقبت از مجوز فعالیت، حداقل سه ماه قبل از انقضاء اعتبار مجوز فعالیت خود، جهت تمدید آن اقدام نماید.

تبصره - در صورت مفقودی مجوز فعالیت، مؤسس موظف است نسبت به درخواست مجوز جدید اقدام نماید.

فصل پنجم - اختیارات و شرح وظایف مراجع و دست‌اندرکاران تأسیس و فعالیت پایگاه قرآنی

ماده ۲۹- اختیارات و وظایف سازمان دارالقرآن الکریم:

- ۱-۲۹- تهیه و تدوین سیاست‌ها، ضوابط، دستورالعمل‌ها و آئین‌نامه‌های مربوط به ساماندهی پایگاه‌های قرآنی و بازبینی و انجام اصلاحات لازم.
- ۲-۲۹- نظارت بر عملکرد ادارات کل تبلیغات اسلامی استان‌ها در خصوص ساماندهی پایگاه‌های قرآنی.
- ۳-۲۹- حمایت، هدایت و نظارت عالی بر پایگاه‌های قرآنی.
- ۴-۲۹- تهیه و بروز رسانی بانک اطلاعات پایگاه‌های قرآنی کشور.
- ۵-۲۹- زمینه‌سازی برای جلب مشارکت عمومی خاصه دستگاه‌های مسئول در مسیر حمایت و توسعه پایگاه‌های قرآنی.

ماده ۳۰- اختیارات و وظایف اداره کل تبلیغات اسلامی استان:

- ۱-۳۰- اجرای سیاست‌ها و دستورالعمل‌های سازمان دارالقرآن الکریم در خصوص ساماندهی پایگاه‌های قرآنی.
- ۲-۳۰- بررسی مدارک متقاضیان مندرج در سامانه و ارسال مدارک به سازمان دارالقرآن الکریم در صورت تأیید.
- ۳-۳۰- ساماندهی و تکمیل بانک اطلاعات پایگاه‌های قرآن و عترت استان.
- ۴-۳۰- نظارت بر عملکرد اداره تبلیغات اسلامی شهرستان در خصوص حسن اجرای ضوابط و مقررات جاری پیرامون پایگاه‌های قرآنی.
- ۵-۳۰- ارائه گزارش‌های شش ماهه به سازمان دارالقرآن الکریم در خصوص ساماندهی پایگاه‌های قرآنی.
- ۶-۳۰- برنامه‌ریزی جهت توانمندسازی مؤسسان، معلمان و مدرسان پایگاه‌های قرآنی (وفق ضوابط ابلاغی).
- ۷-۳۰- برنامه‌ریزی جهت تعامل با دستگاه‌های مختلف از جمله استانداری‌ها در راستای جلب مشارکت و حمایت آن‌ها از توسعه پایگاه‌های قرآنی.

ماده ۳۱- اختیارات و وظایف اداره تبلیغات اسلامی شهرستان:

- ۳۱-۱- اجرای سیاست‌ها و دستورالعمل‌های سازمان دارالقرآن الکریم در خصوص ساماندهی پایگاه‌های قرآنی.
- ۳۱-۲- توجیه و راهنمایی متقاضیان تأسیس پایگاه قرآنی.
- ۳۱-۳- دریافت و بررسی مدارک متقاضیان در سامانه و اقدام عاجل و مقتضی نسبت به آن‌ها.
- ۳۱-۴- زمینه‌سازی برای اخذ آزمون و صدور گواهی تأییدیه در مورد معلمان و مدرسان واجد شرایط.
- ۳۱-۵- صدور مجوز فعالیت پایگاه قرآنی در اداره و بارگذاری تصویر آن در سامانه.
- ۳۱-۶- حمایت، هدایت و نظارت مستقیم بر پایگاه‌های قرآن شهرستان.
- ۳۱-۷- زمینه‌سازی برای جلب حمایت خیرین و مسئولین از پایگاه قرآنی.
- ۳۱-۸- معرفی فراگیر طرح و تشویق و ترغیب مساجد جهت تأسیس پایگاه قرآنی.

اداره کل توسعه مشارکت‌های مردمی